

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Монументальний живопис	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

МАТЕРІАЛИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЖИВОПИСУ ТА СТИНОПISY

Семестр 1 (осінь 2024 р.)

2 вересня — 14 грудня

Викладач	Анорічева-Єрьомка Антоніна Іванівна
E-mail	anorichevaantonina.1951@gmail.com , +380953087538
Заняття	Вт. 11.35–12.20, 13:00-13:45,
Консультації	Протягом робочого тижня до 18:00.
Адреса (фізична)	корпус 1, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — МКЖС); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ питання. Розширення: текст — doc, docx, фотографії робіт високої якості — jpeg, pdf*. Обговорення та консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні, години, у вказаній аудиторії та за умови наявності при собі роботи.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна спрямована на отримання знань техніко-технологічного процесу написання копії твору світового мистецтва (портрет, натюрморт).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Фарби (олійні, акрилові), підрамники 4 шт. форматом 40x50, 50x60 (залежно від параметрів оригіналу для копіювання), полотно, синтетичні пензлі різного розміру, розчинники, лак, крафт, копіювальний папір.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є освоєння студентами необхідних теоретичних знань з класифікації художніх матеріалів, технік виконання та їх практичного застосування.

Лекційний курс передбачає знайомство з основними техніками монументально-декоративного напрямку та видами матеріалів. Акцент робиться на використанні сучасних матеріалів при оздобленні екстер'єру, інтер'єру та традиційних техніках написання станкового полотна.

На практичних Он-лайн заняттях отримуються базові навички натягування та гуртування полотна, використання розчинників, покривних лаків, властивостей олійних та акрилових фарб, освоюються основні етапи копіювання.

Дисципліна забезпечує такі **компетентності**:

загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні компетентності:

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

програмні результати навчання:

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і

технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни це освоєння матеріалів та їх класифікація, з якими художник-монументаліст стикається у своїй практичній діяльності. Курс будується за принципом теоретичного вивчення та практичного виконання копії класичних творів монументального і станкового мистецтва.

Дисципліна вивчається протягом першого семестру 1-го курсу (2 кредитів ECTS, 45 годин: 14 годин — лекції, 31 години — практичні).

1 МОДУЛЬ.

Тема 1. Вступ до курсу. Основна класифікація фарб, полотен, розчинників, олій, ґрунтів та лаків. Збірка підрамнику, натягування полотна.

Тема 2. Фреска як первинний вид розпису. Історія розвитку, особливості, основні техніки. Технологія проклейки полотна.

Тема 3. Олійні фарби. Особливості технічного застосування та технологічні властивості. Приготування та нанесення крейдяної ґрунтовки.

Тема 4. Водно-дисперсійні фарби. Види, особливості та умови застосування. Переваги та недоліки використання у екстер'єрах та інтер'єрах.

2 МОДУЛЬ.

Тема 5. Основні етапи створення копії портрету. Робота над копією.

Тема 6. Особливості написання копії натюрморту. Робота над копією.

РОЗКЛАД ДИСЦИПЛІНИ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1,2 тижд ень	1	Лекція. Практичне заняття	Вступ до курсу. Основна класифікація фарб, полотен, розчинників, олій, ґрунтів та лаків. Збірка підрамнику, натягування полотна.	6	Індивідуальні повідомлення, обговорення в зум	
3,4 тижд ень	2	Лекція. Практичне заняття	Фреска як первинний вид розпису. Історія розвитку, особливості, основні техніки. Технологія прокрейки полотна.	6	Індивідуальні повідомлення, обговорення в зум	

5,6 тижд ень	3	Лекція. Практичне заняття	Олійні фарби. Особливості технічного застосування та технологічні властивості. Приготування та нанесення крейдової грунтовки.	6	Індивідуальні повідомлення, обговорення в зум	
7,8 тижд ень	4	Лекція. Практичне заняття	Водно-дисперсійні фарби. Види, особливості та умови застосування. Переваги та недоліки використання у екстер'єрах та інтер'єрах.	6	Модульний перегляд	
9-13 тижд ень	5	Лекція. Практичне заняття	Основні етапи створення копії портрету. Робота над копією.	15	Індивідуальні повідомлення, обговорення в зум	
14,15 тижд ень	6	Лекція. Практичне заняття.	Особливості написання копії натюрморту. Робота над копією.	6	Ітоговий перегляд	Колективне обговорення

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота спрямована на практичне опробування та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складається з підготовчого процесу (збірка підрамників, натягування полотен, ґрунтування) та створення двох копій: портрет українських авторів ХХ ст.. (О. Мурашка, Ф. Кричевського та ін.) та натюрморту часу ХІХ – ХХІ ст., пошук додаткової інформації та її аналіз. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни «Академічний живопис» застосовано ефективні методи контролю та самоконтролю, зокрема:

методи практичного контролю: виконання практичних завдань (виконуються під час самостійної роботи);

методи практичного контролю: виконання практичних та екзаменаційного завдань (виконуються під час практичних занять);

Екзаменаційний перегляд.

Форма організації контролю: індивідуальний контроль. Види контролю: рубіжний і підсумковий:

1 модуль: модульний перегляд на 8 тижні;

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно бути налаштованим на спілкування з викладачем, прослуховування інформації, лекції тощо.

Вітається власна думка з теми заняття. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести он-лайн заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на он-лайн заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання, також представити практичну роботу на етапі створення в месенджері.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах, при складанні заліків, екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Якщо під час практичного завдання помічено порушення, то студент втрачає право отримати бали.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Екзаменаційний перегляд	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Вчасно виконував завдання практичних занять. Відповів на додаткові питання. Оформлення акуратне, копія ідентична до оригіналу.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали. Оформлення акуратне, копія ідентична до оригіналу.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, максимально наближена до оригіналу.
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок.
C	8–11	22–31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з якістю виконання та своєчасністю виконання практичних завдань.
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками, наявні

			проблеми з якістю виконання та своєчасністю виконання практичних завдань.
Е	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних, виконана не своєчасно.
	0	0	Пропуск рубіжного контролю.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність. Студент під час курсу приймав участь у розписах чи виконав додаткове практичне завдання або зробив публікацію статті за темою предмету.

Максимальна кількість балів: 5.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Анорічева-Єрьомка А.І. Академічний живопис: навч. посіб. для студ. I-V курсів кафедри монументального живопису вищ. худож. навч. закл. Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. - Х. : Колорит, 2009. - 232 с.: іл. - Бібліогр.: с. 229.
2. Беліка Є. В., Конопко О.І. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посібн. /— К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. — 92 с.
3. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв. — К., 1973.
4. Киплик, Д. І. Техніка живопису. Київ, Центр навчальної літератури: 2021. — 534 с.
5. Ковальова М., Крот Т. Проблема побудови колориту в портреті: Історіографія// Матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції за підсумками роботи у 2016 – 2017 рр. Харків: ХДАДМ, 2017. С. 175–177.
6. Крвавич Д. П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн. : У 3 ч. — Львів: Світ, 2005. — Ч. 3. — 268 с.
7. Марчак В. Про малярство: Навчальний посібник — Львів: ФОП Стебляк О.М., 2018. — 264 с.
8. Музика О. Я. Матеріали і техніка олійного живопису: навч. посібник / укладач— Умань: ВПЦ «Візаві», 2013. — 114 с.
9. Овсійчук В. Українське малярство Х-ХVIII ст. Проблеми кольору / В. Овсійчук. - Львів: [б.в.], 1996.
10. Сковронський В. М. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва: навч.посіб. / В. М. Сковронський. Київ. КНУКіМ, 2007. 207 с.
11. Мельник А. Український живопис ХХ-ХХІ ст. з колекції НХМУ, вид. Галерея, Хмельницький 2004 рік.
12. Щербаківський Д. Український портрет : виставка українського портрету ХVII – ХХ ст / Д. Щербаківський, Ф. Ернст; Всеукраїнський історичний музей ім. Т. Шевченка. — Київ: Держ. Трест "Київ Друк", 1925. — 64 с. : іл.